

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ЕКОНОМІКИ
ДЕРЖАВНОГО НЕКОМЕРЦІЙНОГО ПІДПРИЄМСТВА «ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«КИЇВСЬКИЙ АвіАЦІЙНИЙ ІНСТИТУТ»
(КФККТЕ КАІ)

ЗАТВЕРДЖЕНО
педагогічною радою КФККТЕ КАІ
(протокол № 3 від 26 грудня 2024 р.)

Голова педагогічної ради
в. о. директора КФККТЕ КАІ
Юрій МАТІНОВ

«30» грудня 2024 р.

ПОЛОЖЕННЯ
про запобігання та протидію булінгу, мобінгу,
кібербулінгу, харасменту

Положення про запобігання та протидію булінгу, мобінгу, кібербулінгу, харасменту у Київському фаховому коледжі комп'ютерних технологій та економіки Державного некомерційного підприємства «Державний університет «Київський авіаційний інститут». Київ, КФККТЕ КАІ, 2024.

РОЗРОБНИКИ:

Заступник директора з
навчальної роботи

Анатолій МАЙДАН

Заступник директора з
навчально-виховної роботи

Віолетта БСЛОВОЛ

Завідувач навчально-
методичного кабінету

Ірина ПОЛЮЩЕНКО

Юрисконсульт

Олег ЯКОБЧУК

Розглянуто і схвалено на засіданні методичної ради (протокол № 5 від 19 грудня 2024 р.).

Введено в дію наказом в. о. директора КФККТЕ КАІ № 132/од від 30 грудня 2024 р

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Положення про запобігання та протидію булінгу, мобінгу, кібербулінгу, харасменту (далі- Положення) регламентує організацію роботи із запобігання та протидії булінгу, мобінгу, кібербулінгу, харасменту у у Київському фаховому коледжі комп'ютерних технологій та економіки Державного некомерційного підприємства «Державний університет «Київський авіаційний інститут» (далі - Коледж) та розроблене відповідно таких нормативно-правових актів: Конституція України, Закон України «Про освіту», Закон «Про вищу освіту», Закон «Про фахову передвищу освіту», Закон України від 18.12.2018 р № 2657-УШ«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)», Конвенція ООН про права дитини (ратифіковано 27 лютого 1991 року), Конвенція про заборону та негайні заходи щодо ліквідації найгірших форм дитячої праці № 182 Міжнародної організації праці (ратифіковано 5 жовтня 2000 року), Конвенція Ради Європи про захист дітей від сексуальної експлуатації та сексуального насильства (ратифіковано 20 червня 2012 року), Сімейний Кодекс України, Кримінально-процесуальний Кодекс України, Кримінально-виконавчий Кодекс України, Кодекс України про адміністративні правопорушення, Закон України від 24 січня 1995 року №20/95 — ВР «Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей» (зі змінами), Закон України від 26 квітня 2001 року № 2402-III «Про охорону дитинства» (зі змінами), Закон України від 07 грудня 2017 року №2229-УІІ «Про запобігання та протидію домашньому насильству», Спільний наказ Міністерства соціальної політики України, Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства освіти і науки України, Міністерства охорони здоров'я України від 19 серпня 2014 року №564/836/945/577 «Про затвердження Порядку розгляду звернень та повідомлень з приводу жорстокого поводження з дітьми або загрози його вчинення», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 10 вересня 2014 року за № 1105/25882, Спільний наказ Міністерства України у справах сім'ї, молоді та спорту, Міністерства внутрішніх справ України від 07 вересня 2009 року №3131/386 «Про затвердження Інструкції щодо порядку взаємодії структурних підрозділів, відповідальних за реалізацію державної політики щодо попередження насильства в сім'ї, служб у справах дітей, центрів соціальних служб для сім'ї, дітей і молоді та відповідних підрозділів органів внутрішніх справ з питань здійснення заходів з попередження насильства в сім'ї», Лист Міністерства освіти і науки України від 18.05.2018 № 1/11-5480 «Методичні рекомендації щодо запобігання та протидії насильству».

1.2 Основною метою заходів з протидії булінгу, мобінгу, кібербулінгу, харасменту є психологічне та здоров'язберігаюче забезпечення якості навчально-виховного процесу; формування негативного ставлення до булінгу як виявлення недопустимого морального тиску або фізичних знущань щодо іншої особи; захист соціального благополуччя здобувачів освіти, педагогічних та інженерно-технічних працівників.

1.3 Головними завданнями заходів з протидії булінгу, мобінгу, кібербулінгу, харасменту є ознайомлення здобувачів освіти з поняттям булінгу,

мобінгу, кібербулінгу, харасменту, видами та формами його вияву; навчання конструктивних форм спілкування; розрізнення деструктивних елементів у поведінці; формування навичок толерантного вирішення конфліктних ситуацій; усвідомлення й прийняття особистісних відмінностей кожної людини; формування адекватного рівня самооцінки й самоконтролю, навичок саморегуляції в контактах з однолітками, уміння вільно, але адекватно виявляти почуття; підвищення рівня соціальної свідомості здобувачів освіти.

1.4 Робота щодо протидії булінгу, мобінгу, кібербулінгу, харасменту здійснюється на відповідних концептуальних положеннях відповідно до Декларації ООН про права людини, Конвенції ООН про права дитини, Конвенції ООН про боротьбу з дискримінацією в галузі освіти, Конституції України, Законів України «Про вищу освіту», «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту» «Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії», «Про охорону дитинства», «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)», рішень педагогічної ради Коледжу.

2. МЕТА

Метою Положення є запобігання та протидія випадкам булінгу, мобінгу, кібербулінгу, харасменту серед здобувачів фахової передвищої освіти та працівників Коледжу.

3. ФОРМИ БУЛІНГУ, МОБІНГУ, КІБЕРБУЛІНГУ, ХАРАСМЕНТУ ТА ЙОГО ОЗНАКИ

3.1. *Булінг* - цькування того чи іншого учасника освітнього процесу; діяння (вчинки) учасників освітнього процесу, які полягають у психологічному, фізичному, економічному, сексуальному насильстві, зокрема із застосуванням засобів електронних комунікацій, що вчиняються щодо інших учасників освітнього процесу, унаслідок чого могла бути чи була заподіяна шкода психічному або фізичному здоров'ю потерпілого.

Типовими ознаками булінгу є: систематичність (повторюваність) діяння; наявність сторін: 1) кривдник (булер), 2) потерпілий (жертва булінгу), 3) спостерігач (свідки за наявності);

— дії або бездіяльність кривдника, наслідком яких є заподіяння психічної та/або фізичної шкоди приниження, тривога;

— підпорядкування потерпілого інтересам кривдника та /або спричинення соціальної ізоляції потерпілого.

Розрізняють такі форми булінгу:

— *фізичний булінг* – умисне штовхання, удари, стусани, побої, нанесення інших тілесних ушкоджень; різного виду знущання; образливі жести або дії; пошкодження особистих речей та інші дії з майном (крадіжка, грабіж, ховання особистих речей); фізичні приниження тощо;

— *сексуальний булінг* (різновид фізичного) - дії сексуального характеру;

(його важко розпізнати, тому що жертва сексуального булінгу, зазвичай, панічно боїться розповісти про це, замикається в собі, категорично відмовляється надавати будь-яку інформацію, може вчиняти спроби суїциду);

— *психологічний булінг* – насильство, пов'язане з впливом на психіку, що завдає психологічного травмування шляхом словесних образ або погроз; переслідування, залякування, якими навмисно заподіюється емоційний дискомфорт жертві; до цієї форми належить вербальний булінг (образливе прізвисько, з яким постійно звертаються до жертви; обзивання; поширення образливих пліток; словесне приниження; бойкот/ігнорування; залякування; використання агресивних жестів та інтонацій голосу для примушування жертви до здійснення певних дій; систематичні кепкування з будь-якого приводу) та кібербулінг (спосіб знущання з використанням електронних засобів комунікації, що включає приниження та цькування за допомогою мобільних телефонів, гаджетів, інтернету тощо).

3.2 *Мобінг* (з англійської «банда») - колективне систематичне знущання, регулярне цькування, спрямоване на професійну дискредитацію колеги по роботі, навчанню.

Мета мобінгу - спричинити соціальну ізоляцію, зробити жертву вигнанцем, ізолювати від колективу; створити атмосферу психологічного дискомфорту і таким чином витіснити, змусити звільнитися, нагнати страху іншим, підкреслити свою владу, значущість; створити уявний «авторитет» в очах інших, вигідно виглядати на фоні жертви, отримувати задоволення від її страждань.

Мобінг реалізується групою осіб, яка узгодженими діями, регулярно за допомогою зачіпок, підстав, принизливої критики, зневаги, прискіпливого формалізму, підтасовок, утиску прав, засобом наклепів, доносів, мовних образ, що супроводжуються інтригами, сарказмом, лицемірством, вербальною агресією, інсинуаціями, психологічними знущаннями, принизливими жартами, образами, досягає соціальної ізоляції жертви.

3.3 *Кібербулінг* (або інтернет-мобінг, або електронний булінг) - форма агресії, що набула поширення з появою мобільних телефонів та інтернету. «Зброєю» кібербулера стають соціальні мережі, форуми, чати, мобільні додатки тощо. Будь-які форми кібербулінгу мають на меті дошкулити, нашкодити чи принизити людину віртуально дистанційно, без фізичного насильства.

Мета кібербулінгу - навмисна провокація чи залякування задля одержання влади над людиною та психологічної насолоди від її страждань. Люди, які стали об'єктом нападок, атак через комунікацію в інтернет-ресурсах чи в соціальних мережах, переживають ті ж негативні емоції та впадають у ті ж хворобливі стани, які раніше були притаманні лише реальній взаємодії.

До різновиду кібербулінгу належать:

флейш (інтернет-сварка, коли учасники дискусії відходять від основної теми обговорення і переходять на взаємні образи і нападки);

тролінг (постинг завідомо провокаційних повідомлень).

3.4 *Харасмент* - домагання, примушення, знущання, шантаж, погроза, психологічна травля, що ображає та принижує честь, гідність, самоповагу іншої

людини, викликає відчуття нікчемності.

До харасменту відносять:

— сексуальні домагання, примушення на роботі чи під час навчання (специфічні жарти, жести, сексуальні натяки, торкання, сороміцькі анекдоти, непристойні пропозиції);

— насміхання, небажані зауваження, жести, міміка або жарти з приводу раси, національності, релігії, статі, віку, інвалідності; висміювання сексуальної орієнтації, сімейного стану та інших ознак, що можуть стати приводом для дискримінації;

— шантаж, погрози, залякування з приводу раси, національності, релігії, статі, інвалідності, хобі, професії, соціальної культури, зовнішнього вигляду та інше, як-от: небажані фізичні контакти (поплескування, пощипування тощо), що дошкуляє, принижує, викликає відчуття нікчемності.

Головні ознаки харасменту:

— суб'єкт та адресат харасменту знаходяться в ієрархічній залежності: керівник - підлеглий, викладач - здобувач фахової освіти, коуч – слухач;

— суб'єкт, що застосовує харасмент, завжди порушує особисті (психологічні, фізичні) кордони адресата;

Харасмент відбувається за умов а) відсутності свідків; б) близькості з адресатом.

4. ПРИНЦИПИ ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ БУЛІНГУ, МОБІНГУ, КІБЕРБУЛІНГУ, ХАРАСМЕНТУ

4.1 Офіційне розслідування, висвітлення та розголос факту, що порушує ст. 173 п.4 Кодексу України про адміністративні правопорушення.

4.2 Дотримання установчих документів, Правил внутрішнього розпорядку Коледжу.

4.3 Взаємоповага, гуманність, справедливість, правдивість, толерантність, милосердя, доброзичливість, що регулюють діяльність, поведінку людей, їхню взаємодію та спілкування.

4.4 Утвердження поваги до суспільної моралі та загальнолюдських цінностей.

4.5 Дотримання норм етикету: ввічливості, тактовності, коректності, вихованості.

4.6 Упровадження морально-етичних принципів запобігання та протидії випадкам булінгу, мобінгу, кібербулінгу, харасменту серед здобувачів освіти та працівників Коледж сприяє розбудові демократичного правового суспільства в Україні, спрямуванню процесу здобування освіти в Коледжі до рівня світових стандартів.

5. ОСНОВНІ НАПРЯМИ РОБОТИ З ПРОТИДІЇ БУЛІНГУ, МОБІНГУ, КІБЕРБУЛІНГУ, ХАРАСМЕНТУ

5.1 Булінг, мобінг, кібербулінг, харасмент - одна з найбільш поширених

проблем закладів освіти, що суттєво збільшує ризик суїциду серед молоді; призводить до ескалації агресії й насильства в колективі, зниження навчальної активності; спричиняє психологічні проблеми.

Тому профілактика булінгу, мобінгу, кібербулінгу, харасменту передбачає роботу за такими основними напрямками:

— ознайомлення викладацького складу з особливостями виявлення (поширення) масових негативних явищ серед здобувачів освіти та загальноприйнятими поняттями «булінг», «третирування», «цькування», «мобінг», «кібербулінг», «харасмент» з огляду на розуміння проблеми насильства над підлітками та його видами (систематичне висвітлення відповідних матеріалів на засіданнях педагогічної ради, методичних об'єднань, виховних годинах тощо);

— просвітницька робота фахівців соціально-психологічної служби серед молоді щодо попередження насильства за такими формами: лекції, круглі столи, бесіди, диспути, години відкритих думок, флешмоби, засідання клубів правових знань; організація на базі Коледжу роботи консультативних пунктів, де всі учасники освітнього процесу можуть отримати консультації практичного психолога, провести зустрічі з працівниками правоохоронних органів;

— формування правосвідомості на основі правової поведінки здобувачів освіти, усвідомлення відповідальності за своє та чуже життя; розвиток активності, самостійності, всіх здобувачів освіти; створення умов для самореалізації кожної особистості;

— формування в педагогічних працівників та батьків навичок ідентифікації насильства як у своїй поведінці, так і в поведінці підлітків з метою формування умінь визначати та усвідомлювати існуючу проблему;

— створення в Коледжі умов неможливості вчинення булінгу, мобінгу, кібербулінгу, харасменту; сприяння його попередженню та боротьбі з негативними соціально-педагогічними наслідками цього явища;

— зміцнення захисних моральних можливостей особистості в протистоянні цькуванню як для умовно психічно адекватних здобувачів освіти, так і для тих, які вже мають соматичну або психічну патологію;

— залучення відповідних спеціалістів для корекційної виховної роботи з метою профілактики булінгу, мобінгу, кібербулінгу, харасменту серед підлітків.

5.2 Основні види роботи з протидії булінгу мобінгу, кібербулінгу, харасменту:

— діагностика: особистісне (соціальне й психологічне) вивчення того чи іншого здобувача освіти зокрема, навчальних груп і колективів у цілому; моніторинг соціальних процесів у Коледжі; зосередження уваги на психічному розвитку окремих здобувачів освіти; визначення причин, що ускладнюють особистісний розвиток, якість навчання та взаємини в колективі;

— корекція: здійснення психолого-педагогічних заходів з метою усунення відхилень у психічному та особистісному розвитку й поведінці; подолання різних форм девіантної поведінки (зокрема за недостатності психопрофілактичної роботи та за умови необхідності, своєчасності та ефективності застосування методів психокорекції та загальної психотерапії);

— реабілітація: надання психолого-педагогічної та соціальної допомоги здобувачам освіти, які перебувають у кризовій життєвій ситуації, з метою адаптації їх до умов навчання в Коледжі та соціального середовища;

— профілактика: своєчасне попередження відхилень у психічному та особистісному розвитку, міжособистісних стосунках; запобігання конфліктним ситуаціям в освітньому процесі; попередження наркоманії, алкоголізму, суїцидів, расової та соціальної нетерпимості, аморальному способу життя тощо;

— психологічна просвіта: підвищення психологічної культури всіх учасників освітнього процесу - здобувачів освіти, викладачів, співробітників.

5.3 Особливе значення в роботі з протидії булінгу, мобінгу, кібербулінгу, харасменту має використання потенціалу навчальних предметів та дисциплін, що вивчаються в Коледжі й за навчальним змістом охоплюють теми, присвячені моральним та етичним проблемам, здоров'ю, здоровому способу життя, культурі спілкування, особистісному розвитку та плануванню професійної кар'єри, сімейним взаєминам тощо.

5.4 Виховання студентської молоді здійснюється відповідно до принципів науковості, системності, наступності, природовідповідності та зв'язку з реальним життям.

6. УЧАСНИКИ ПРОЦЕСУ ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ БУЛІНГУ, МОБІНГУ, КІБЕРБУЛІНГУ, ХАРАСМЕНТУ

6.1 Директор Коледжу:

— затверджує та оприлюднює план заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу, мобінгу, кібербулінгу, харасменту в Коледжі;

— сприяє виконанню заходів з надання соціальних та психолого-педагогічних послуг здобувачам освіти, які зазнали шкоди від булінгу, мобінгу, кібербулінгу, харасменту або стали його свідками;

— співпрацює з підрозділами Національної поліції України, Кіберполіції України щодо випадків булінгу, мобінгу, кібербулінгу, харасменту в Коледжі;

— сприяє створенню безпечного освітнього середовища в Коледжі.

6.2 Заступник директора з навчально-виховної роботи :

— забезпечує виконання заходів з надання соціальних та психолого-педагогічних послуг здобувачам освіти, які вчинили, стали свідками або постраждали від булінгу та харасменту;

— контролює облік випадків та оформлення відповідної документації (заяв, протоколів комісії з профілактики правопорушень);

— бере участь у засіданнях комісії з профілактики правопорушень серед здобувачів освіти Коледжу (далі - Комісія) для розгляду випадків булінгу, мобінгу, кібербулінгу і харасменту, яка за результатами проведеного розслідування вживає відповідних заходів;

— забезпечує просвітницьку діяльність для всіх учасників освітнього процесу шляхом організації тематичних заходів, консультацій з метою набуття навичок толерантної, гуманної поведінки спілкування та взаємодії;

— забезпечує прозорість та інформаційну відкритість шляхом формування та оприлюднення на веб-сайті результатів роботи комісії з профілактики правопорушень;

— контролює розміщення на інформаційних стендах інформації та нормативно-правових актів з питань протидії булінгу, мобінгу, кібербулінгу, харасменту;

— розробляє план заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу, мобінгу, кібербулінгу, харасменту;

— визначає порядок розгляду заяв про випадки булінгу, мобінгу, кібербулінгу, харасменту в Коледжі;

— визначає заходи реагування на доведені випадки булінгу, мобінгу, кібербулінгу, харасменту в Коледжі та відповідальність причетних до них осіб;

— повідомляє відповідні підрозділи Національної поліції України, (кіберполіції) про випадки булінгу, мобінгу, кібербулінгу, харасменту в Коледжі.

6.3 Практичний психолог Коледжу:

— здійснює просвітницьку роботу серед здобувачів освіти щодо попередження насильства шляхом проведення тематичних заходів: лекцій, круглих столів, бесід, диспутів, годин корпоративної культури, кінолекторіїв, організації консультацій практичного психолога;

— забезпечує виконання заходів щодо надання соціальних та психолого-педагогічних послуг здобувачам освіти, які вчинили, стали свідками або постраждали від булінгу, мобінгу, кібербулінгу, харасменту;

— веде облік випадків булінгу, мобінгу, кібербулінгу, харасменту та оформлення відповідної документації;

— формує навички толерантної, гуманної поведінки спілкування та взаємодії.

6.4. Завідувачі відділень Коледжу, педагогічні працівники, керівники творчих гуртків, спортивних секцій та працівники гуртожитку Коледжу:

— формують у здобувачів освіти правосвідомість і правову поведінку, відповідальність за своє життя, навички самостійності та прагнення до самореалізації;

— забезпечують здобувачам освіти захист під час освітнього процесу та в позанавчальний час від будь-яких форм насильства та експлуатації, зокрема булінгу, мобінгу, кібербулінгу, харасменту за будь-якою ознакою, що завдають шкоди здоров'ю та психологічному стану;

— повідомляють Комісію Коледжу про факти булінгу, мобінгу, кібербулінгу, харасменту щодо здобувачів освіти, педагогічних працівників та інших осіб, які залучаються до освітнього процесу, свідком яких вони були особисто або про які отримали достовірну інформацію від інших осіб;

— сприяють Комісії Коледжу в проведенні розслідування щодо випадків булінгу, мобінгу, кібербулінгу, харасменту та виконують її рішення і рекомендації.

6.5 Комісія з профілактики правопорушень серед здобувачів освіти Коледжу:

— скликається для прийняття рішення за результатами розслідування про факти булінгу, мобінгу, кібербулінгу, харасменту;

— ініціює проведення в навчально структурних підрозділах Коледжу профілактичних заходів із протидії булінгу, мобінгу, кібербулінгу, харасменту та сприяє створенню відповідного середовища для боротьби з негативними соціально-педагогічними наслідками цих явищ через своєчасне попередження відхилень в особистісному розвитку, міжособистісних стосунках; запобіганню конфліктним ситуаціям в освітньому процесі; попередженню наркоманії, алкоголізму, расової і соціальної нетерпимості;

— Комісія Коледжу має право залучати зовнішніх експертів, юристів до розгляду справи, а також представників Національної поліції України.

7. РЕАГУВАННЯ ПРАЦІВНИКІВ КОЛЕДЖУ НА ФАКТИ БУЛІНГУ, МОБІНГУ, КІБЕРБУЛІНГУ, ХАРАСМЕНТУ

7.1 Якщо викладач або інший працівник закладу освіти став свідком булінгу, мобінгу, кібербулінгу, харасменту він зобов'язаний письмово повідомити директора Коледжу про цей факт незалежно від того, чи постраждала йому жертва булінгу чи ні.

7.2 У разі звернення здобувача освіти до будь-якого працівника Коледжу з приводу факту булінгу, мобінгу, кібербулінгу, харасменту, відповідна службова особа інформує про це доповідною запискою директора Коледжу.

7.3 Директор розглядає таке звернення та з'ясовує всі обставини боулінгу, мобінгу, кібербулінгу, харасменту; ініціює засідання комісії з розгляду випадків булінгу. У разі встановлення комісією факту булінгу, а не одноразового конфлікту між здобувачами освіти, директор Коледжу зобов'язаний повідомити уповноважених представників підрозділів органів Національної поліції України та Служби у справах дітей.

7.4 До складу комісії з розгляду випадків боулінгу, мобінгу, кібербулінгу, харасменту можуть бути включені педагоги, психолог, батьки постраждалого та «булера», директор Коледжу та інші зацікавлені особи.

7.5 Якщо комісія не кваліфікує випадок як булінг, мобінг, кібербулінг, харасмент, а постраждалий не згодний з цим, він може одразу звернутись до органів Національної поліції України. Але за будь-якого рішення комісії директор Коледжу забезпечує психологічну підтримку всім учасникам інциденту.

7.6 Особи, які навмисно вчиняють булінг, мобінг, кібербулінг, харасмент, несуть відповідальність згідно чинного законодавства.

7.7 Директор Коледжу за неповідомлення про випадки булінгу, мобінгу, кібербулінгу, харасменту уповноваженим підрозділам органів Національної поліції України та/або Служби у справах дітей щодо учасника освітнього процесу може бути притягнутим до відповідальності згідно з чинним законодавством.

8. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ

8.1 Упровадження Положення про запобігання та протидію булінгу, мобінгу, кібербулінгу, харасменту має формувати особисті якості працівників Коледжу та здобувачів освіти, як-от:

— поважати гідність, права, свободи та інтереси всіх учасників освітнього процесу в Коледжі;

— дотримуватись етичних норм, моральних принципів, відповідально та дбайливо ставитись до власного психологічного здоров'я і психологічного здоров'я інших;

— навички здорового способу життя;

— культуру діалогу, культуру життя у взаєморозумінні та злагоді між етнічними, національними групами, представниками різних політичних і релігійних поглядів та культурних традицій, різного соціального походження, сімейного та майнового стану;

— повідомляти керівництво Коледжу про факти булінгу, мобінгу, харасменту щодо здобувачів освіти, працівників та інших осіб, які залучаються до освітнього процесу, свідком яких вони були особисто або про які отримали достовірну інформацію від інших осіб;

— бути правдивими, справедливими, патріотичними, гуманістичними, толерантними, особистим прикладом утверджувати повагу до суспільної моралі та суспільних цінностей.